

Aan de Minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
De heer mr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
13 mei 2016

Onderwerp
Wet aanpassing
minimumloon

Uw kenmerk

Ons kenmerk
JtH/RvZ/MK/2016/064

Bijlage(n)

Geachte heer Asscher,

Op 2 mei jl. heeft u ons verzocht te adviseren over de gevolgen voor de regeldruk van het wetsvoorstel Wet aanpassing minimumloon. Het doel van deze wet is een verlaging naar 21 jaar van de leeftijd waarop het volledige wettelijk minimumloon verschuldigd is en een aanpassing van het wettelijk minimumjeugdloon voor jongeren vanaf de leeftijd van 18 jaar. De wet creëert eveneens een expliciete grondslag voor betaling en handhaving van het minimumloon over verrichte arbeid boven de voltijds dan wel overeengekomen arbeidsduur (de zogenoemde meerwerkregeling). Tenslotte moet met de wet ook bij stukloon het minimumloon worden betaald.

Met de voorgenomen wijzigingen wordt beoogd recht te doen aan veranderde maatschappelijke opvattingen over de arbeidsmarkt- en inkomenspositie van jongeren. Het is daarbij van belang dat de aanpassing van de regelgeving niet gepaard gaat met onnodige regeldruk. Daarom moeten bij het doorvoeren van wijzigingen in de regelgeving de effecten voor de regeldruk in beeld worden gebracht. In het onderhavige advies benoemen wij enkele resterende punten van aandacht in deze.

Toetsingskader

Wij hebben de gevolgen van het wetsvoorstel voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader beoordeeld:

1. Nuloptie: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met het oog op de dienstverlening?

Aangezien wijziging van de wetgeving nodig is om deze in overeenstemming te brengen met de geldende maatschappelijke opvattingen, richten wij ons op alleen de 2^e en 3^e toetsvraag.

Beoordeling proportionaliteit regeling meerwerk niet mogelijk door ontbreken inzicht in de regeldrukgevolgen

De meerwerkregeling moet er voor zorgen dat jonge werknemers ook het minimumloon betaald krijgen over het verrichte meerwerk. De berekening van de regeldrukgevolgen van de regeling vertoont echter lacunes. De toelichting bevat de aanname dat bedrijven de verantwoording van de informatie ten behoeve van de toepassing van de meerwerkregeling lastenluw kunnen inrichten. De toelichting onderbouwt deze aanname echter niet. Daarmee blijft onduidelijk of het in de praktijk daadwerkelijk mogelijk is om de toepassing van meerwerk lastenluw in te richten en hoe dat dan zou kunnen. Verder ontbreekt een concrete beschrijving en berekening op handelingsniveau van de regeldrukeffecten. De toelichting merkt desondanks op dat de regeldrukgevolgen beperkt zullen zijn. Deze opmerking is door de gebreken in beschrijving en berekening niet controleerbaar. Pas als de regeldrukgevolgen van de meerwerkregeling op handelingsniveau in beeld zijn gebracht, kan de proportionaliteit ervan worden beoordeeld.

Wij adviseren u om in de toelichting op het definitieve wetsvoorstel de regeldrukgevolgen op handelingsniveau te beschrijven en te berekenen.

Beschrijving en berekening van de structurele en eenmalige gevolgen voor bedrijven van het minimumloon voor jongeren en het stukloon zijn niet volledig

De wijziging van de regeling van het minimumloon voor jongeren heeft structurele en eenmalige gevolgen voor de regeldruk. In de beschrijving van de structurele gevolgen blijft één effect onderbelicht. Het Lage Inkomensvoordeel (LIV) wordt automatisch van toepassing op 21- en 22-jarigen. Hierdoor moeten bedrijven periodiek de juiste toepassing van het LIV (door UWV en Belastingdienst) op deze groep werknemers gaan controleren. Het aantal controlehandelingen neemt voor bedrijven dus toe. Deze structurele toename is nog niet in de toelichting beschreven en de regeldrukgevolgen ervan zijn nog niet berekend.

Voor wat betreft de eenmalige gevolgen voor de regeldruk stellen wij vast dat u conform onze eerdere opmerkingen het aantal bedrijven dat kennis moet nemen van de wijzigingen, naar boven heeft bijgesteld. In de beschrijving en berekening van de eenmalige gevolgen die de stukloonregeling voor bedrijven heeft, is echter nog geen aandacht besteed aan de kennismakingskosten. Deze eenmalige kosten zijn naar verwachting niet verwaarloosbaar, aangezien er in Nederland volgens de toelichting circa 155.000 stukloners zijn.

Wij adviseren u in de toelichting op het wetsvoorstel de berekening van de structurele en eenmalige gevolgen voor de regeldruk aan te vullen.

Ook de gevolgen voor werknemers behoeven beschrijving

De toelichting beschrijft ook de regeldrukgevolgen voor werknemers. Werknemers krijgen vooral te maken met de kosten van kennisneming van de wetwijziging. De beschrijving in de toelichting bevat de aanname dat het niveau van de regeldruk voor de werknemers niet noemenswaardig verandert. Voor een individuele werknemer is dit wellicht het geval, maar gegeven het grote aantal werknemers waarvoor de wijziging in het minimumloon relevant is, lijkt deze aanname op macroniveau niet houdbaar. Een rekenvoorbeeld kan dit inzichtelijk maken. De toelichting signaleert dat circa 1,8 miljoen banen door de wijziging in het minimumloonregeling geraakt worden. Uitgaande van 5 minuten kennisnemingskosten per werknemer, bedragen de totale eenmalige kennisnemingskosten € 2,25 miljoen (berekening conform het Handboek meting regeldruk). Daarbij merken wij overigens op dat het aantal burgers dat met de wijziging te maken krijgt, als gevolg van de doorwerking van de wijziging in de uitkeringsregelingen mogelijk groter is dan de hierboven genoemde 1,8 miljoen.

Wij adviseren u alsnog de eenmalige kennisnemingskosten te berekenen en deze berekening op te nemen in de toelichting op het wetsvoorstel.

Eindoordeel

Alles overwegende adviseren wij het wetsvoorstel in te dienen, nadat met het vorenstaande rekening is gehouden.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn geweest,

Hoogachtend,

w.g.

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris